Helsingin kaupunkikasviopas

Puistokujanteiden puut

https://kaupunkikasviopas.hel.fi/kortti/puistokujanteiden-puut/

Puistokujanteissa puilla on enemmän kasvutilaa sekä maan alla että maan päällä kuin katupuilla. Puistoalueilla oleviin puukujanteisiin voidaan siksi istuttaa monipuolisempaa lajistoa kuin ahtaisiin katutiloihin.

Yleistä

Puistokujanteissa käytettävää lajivalikoimaa monipuolistetaan nykyisestä. Helsingin kaupunkikuvassa tyypillisten monilajisten ja usein monirivisten lehmuskujanteiden suosimista jatketaan, mutta lehmuksen suosimista ainoana vaihtoehtona vältetään. Puistolehmuslajikkeista käytetään monipuolisesti useita lajikkeita taimistoissa yleisimmän kasvatettavan ’Siivosen’ rinnalla. Lehmuskujanteita istutetaan puistolehmuksen lisäksi muistakin lajeista, kuten metsä- ja isolehtilehmuksesta. Uusia lajikkeita hankitaan kokeiltavaksi.

Puistokujanteisiin voidaan istuttaa sekä havu- että lehtipuita. Niihin istutetaan monimuotoisuuden turvaamiseksi sekä siemenestä lisättyjä taimia että lajikkeita. Pitkät kujanteet (satoja puita) istutetaan samasta syystä useita lajikkeita, jopa lajeja, yhdistellen.

Vaalittavat puuyksilöt

Helsingin vanhoja, kookkaita puuyksilöitä lajista riippumatta vaalitaan peruskorjauksissa, ylläpidossa, kaivutöissä ja muissa valintatilanteissa. Helsingin vanhasta kujannepuulajistosta geneettisesti arvokkaita ja siksi erityisen vaalittavia puuyksilöitä ovat:

- hyvämuotoiset tunnistamattomat puistolehmukset (*Tilia x vulgaris*)
- hyvämuotoiset ja terveet isolehtilehmukset (*Tilia platyphyllos*)
- lehmus- ja lehtipuututkimuksissa valitut puut (Mustiala 2003 ja 2005)

Puulajit joiden käyttöä vähennetään puistokujanteissa

Siemenestä lisätyn, kasvutavaltaan vaihtelevan kotipihlajan (*Sorbus aucuparia*) käyttöä vähennetään kujannepuuna, sillä se kasvaa harvoin suora- ja yksirunkoiseksi puuksi. Vuorijalavan (*Ulmus glabra*) istuttamista pitkien kujanteiden puulajiksi vältetään jalavataudin vaaran ja jalavanpakurin vuoksi.

Luettelo puistokujanteiden suositeltavista puulajeista

Taulukko on päivitetty 20.4.2018.

Latinalainen nimi	Suomalainen nimi	Lisätietoja
Abies sibirica	siperianpihta	havupuu
Larix decidua	euroopanlehtikuusi	havupuu
Larix kaempferi	japaninlehtikuusi	havupuu
Larix sibirica	siperianlehtikuusi	havupuu
Larix sibirica 'Kaisa'	siperianlehtikuusi	havupuu
Picea abies	metsäkuusi	havupuu
Picea omorika	serbiankuusi	havupuu
Picea pungens	okakuusi	havupuu
Pinus cembra	sembramänty	havupuu
Pinus peuce	makedonianmänty	havupuu
Pinus sylvestris	metsämänty	havupuu
Pseudotsuga menziesii	douglaskuusi	havupuu
Acer platanoides	metsävaahtera	lehtipuu
Acer rubrum	punavaahtera	lehtipuu
Aesculus hippocastanum	hevoskastanja	lehtipuu
Alnus glutinosa	tervaleppä	lehtipuu
Alnus glutinosa f. quercifolia	tammenlehtileppä	lehtipuu
Alnus glutinosa 'Laciniata'	sulkatervaleppä	lehtipuu
Alnus glutinosa pyramidalis 'Sakari'	pilaritervaleppä	lehtipuu
Betula pendula	rauduskoivu	lehtipuu
Betula pendula 'Dalecarlica'	taalainkoivu	lehtipuu
Betula pendula f. bircalensis	pirkkalankoivu	lehtipuu
Betula pendula f. crispa	loimaankoivu	lehtipuu
Betula pubescens	hieskoivu	lehtipuu
Carpinus betulus	euroopanvalkopyökki	lehtipuu
Carpinus betulus 'Fastigiata'	kartiovalkopyökki	lehtipuu
Corylus colurna	turkinpähkinäpensas	lehtipuu
Crataegus douglasii	mustamarjaorapihlaja	lehtipuu
Crataegus grayana	aitaorapihlaja	lehtipuu
Cratageus submollis	iso-orapihlaja	lehtipuu
Fraxinus excelsior	lehtosaarni	lehtipuu
Fraxinus pennsylvanica	punasaarni	lehtipuu

Latinalainen nimi	Suomalainen nimi	Lisätietoja
Juglans ailanthifolia	japaninjalopähkinä	lehtipuu
Juglans cinerea	amerikanjalopähkinä	lehtipuu
Juglans mandshurica	mantsurianjalopähkinä	lehtipuu
Malus baccata	marjaomenapuu	lehtipuu
Malus baccata 'Street Parade'	marjaomenapuu	lehtipuu
Malus 'Aamurusko'	koristeomenapuu	lehtipuu
Malus 'Kadetti'	koristeomenapuu	lehtipuu
Malus 'Kirjailija'	koristeomenapuu	lehtipuu
Malus 'Tumma Kaunotar'	koristeomenapuu	lehtipuu
Malus 'Dolgo'	koristeomenapuu	lehtipuu
Malus 'Erstaa'	koristeomenapuu	lehtipuu
Malus 'Hopa'	koristeomenapuu	lehtipuu
Malus 'John Downie'	koristeomenapuu	lehtipuu
Malus 'Kaupunginpuutarha'	koristeomenapuu	lehtipuu
Malus 'Makamik'	koristeomenapuu	lehtipuu
Malus prunifolia	siperianomenapuu	lehtipuu
Malus 'Royalty'	purppuraomenapuu	lehtipuu
Ostrya virginiana	amerikanhumalapyökki	lehtipuu
Phellodendron amurense	korkkipuu	lehtipuu
Populus balsamamifera 'Elongata'	palsamipoppeli	lehtipuu
Populus suaveolens 'Pyramidalis'	kartiopoppeli	lehtipuu
Populus tremula 'Erecta'	pylväshaapa	lehtipuu
Prunus avium	imeläkirsikka	lehtipuu
Prunus maackii	tuohituomi	lehtipuu
Prunus pensylvanica	pilvikirsikka	lehtipuu
Prunus sargentii	rusokirsikka	lehtipuu
Pyrus communis	päärynä	lehtipuu
Quercus palustris	otatammi	lehtipuu
Quercus robur	tammi	lehtipuu
Quercus robur 'Fastigiata'	kartiotammi	lehtipuu
Quercus rubra	punatammi	lehtipuu
Salix 'Lasipalatsi' ('Blanda')	isoriippasalava	lehtipuu
Salix 'Sibirica'	hopeapaju	lehtipuu
Salix x rubens	kujasalava	lehtipuu

Latinalainen nimi	Suomalainen nimi	Lisätietoja
Sorbus aria	saksanpihlaja	lehtipuu
Sorbus aucuparia 'Fastigiata'	pylväspihlaja	lehtipuu
Sorbus 'Dodong'	tuurenpihlaja	lehtipuu
Sorbus fastigiata 'Erecta'	pylväspihlaja	lehtipuu
Sorbus hybrida	suomenpihlaja	lehtipuu
Sorbus intermedia	ruotsinpihlaja	lehtipuu
Sorbus thuringiaca 'Fastigiata'	taatanpihlaja	lehtipuu
Tilia cordata	metsälehmus	lehtipuu
Tilia platyphyllos	isolehtilehmus	lehtipuu
Tilia platyphyllos 'Fastigiata Harviala'	isolehtilehmus	lehtipuu
Tilia x vulgaris	puistolehmus	lehtipuu
Tilia x vulgaris 'Pallida'	keisarinlehmus	lehtipuu
Tilia x vulgaris 'Siivonen'	siivosenlehmus	lehtipuu
Tilia x vulgaris 'Zwarte Linde'	puistolehmus	lehtipuu
Ulmus glabra	vuorijalava	lehtipuu
Ulmus glabra 'Exoniensis'	kartiojalava	lehtipuu
Ulmus minor 'Hoerholmiensis'	kujajalava	lehtipuu
Ulmus laevis	kynäjalava	lehtipuu

Kuvat

Image not found or type unknown

Esplanadin puisto. Kuva: Lauri Rotko.

Image not found or type unknown

Tammi (*Quercus robur*) on paitsi varma peruslaji myös Helsingin tunnuskasveja.

Lisätiedot ja -lähteet

Helsingin uhanalaiset, viljelynarvoiset puut. Julkaisematon moniste. Helsingin kaupungin

rakennusvirasto. Alanko, Pentti 1999. 21 s. **Stadsträd från A till Z.** Stad och Land nr 154: 1998. Bengtsson, Rune 1998. 169 s. **Helsingin lehmukset**. Pohjoiset taajamapuut –tutkimuksen osaraportti. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2003:5. Mustiala, Virpi. 2003. 66 s. **Helsingin lehtipuut**. Pohjoiset taajamapuut –tutkimuksen osaraportti. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2005: 06. Mustiala, Virpi 2005. 87 s. **Kaupungin vihreät akselit.** Helsingin puistokadut ennen ja nyt. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2008:4/Katu- ja puisto-osasto. Niilo-Rämä, Kaisa 2008.

Hakusanat

puistokujanteet

Image not found or type unknown